

ORZECZNICTWO TRYBUNAŁU KONSTYTUCYJNEGO ZBIÓR URZĘDOWY

Seria B

Warszawa, dnia 15 kwietnia 2016 r.

Pozycja 304

POSTANOWIENIE z dnia 6 kwietnia 2016 r. Sygn. akt Ts 144/15

Trybunał Konstytucyjny w składzie:

Stanisław Rymar – przewodniczący
Marek Zubik – sprawozdawca
Leon Kieres,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym zażalenia na postanowienie Trybunału Konstytucyjnego z 8 kwietnia 2015 r. o odmowie nadania dalszego biegu skardze konstytucyjnej P.S.,

p o s t a n a w i a:

nie uwzględnić zażalenia.

UZASADNIENIE

W skardze konstytucyjnej z 11 kwietnia 2015 r. P.S. (dalej: skarżący) zakwestionował zgodność z Konstytucją art. 57aa § 4 ustawy z dnia 16 stycznia 2001 r. – Prawo o ustroju sądów powszechnych (Dz.U.2015.133; dalej: pusp). Skarżący zarzucił, że zaskarżony przepis pusp jest niezgodny z art. 2, art. 7, art. 31 ust. 3, art. 32, art. 65 ust. 1 i art. 77 ust. 1 Konstytucji.

Postanowieniem z 14 maja 2015 r. Trybunał Konstytucyjny odmówił nadania skardze dalszego biegu. W uzasadnieniu tego orzeczenia Trybunał stwierdził, że w sprawie, w związku z którą skarżący wystąpił ze skargą, nie doszło do wydania ostatecznego orzeczenia na podstawie zakwestionowanego przepisu pusp. W związku z tym nie została też zrealizowana podstawowa przesłanka dopuszczalności skorzystania z tego środka ochrony wolności i praw.

W zażaleniu na postanowienie Trybunału skarżący podniósł, że odmowa nadania dalszego biegu wniesionej przez niego skardze narusza – przywołane jako podstawa tego orzeczenia – przepisy ustawy z dnia 1 sierpnia 1997 r. o Trybunale Konstytucyjnym (Dz. U. Nr 102, poz. 643, ze zm.; dalej: ustawa o TK z 1997 r.). Ponadto skarżący wytknął, że Trybunał – wbrew art. 24 ustawy o TK – nie zasądził na jego rzecz wniosku o zwrot kosztów postępowania. Szczegółowo uzasadniając zarzuty zażalenia, skarżący poddał analizie treść art. 47 ustawy o TK z 1997 r., i stwierdził, że poczyniona przez Trybunał konstatacja o braku ostatecznego orzeczenia wydanego w jego sprawie nie została poprzedzona stosownym wezwaniem do uzupełnienia braków skargi. Niezależnie od tego skarżący wywiódł, że interpretacja tego przepisu, która prowadzi do wniosku o konieczności

legitymowania się takim orzeczeniem w każdym przypadku, jest niezgodna z art. 79 ust. 1, jak również narusza art. 2, art. 7, art. 31 ust. 3, art. 32 i art. 77 ust. 1 Konstytucji. W ocenie skarżącego ochrona wynikająca ze skargi konstytucyjnej nie może stać się „abstrakcyjna” (nierealna i teoretyczna), stąd też zaoponował przeciwko stanowisku ograniczającemu kontrolę Trybunału (w trybie skargi) wyłącznie do przepisów, które były podstawą prawną orzeczenia wydanego w sprawie skarżącego. W tym kontekście skarżący poddał szczegółowej analizie normatywną treść art. 6 Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności sporządzonej w Rzymie dnia 4 listopada 1950 r., zmienionej następnie Protokołami nr 3, 5 i 8 oraz uzupełnionej Protokołem nr 2 (Dz.U.1993.61.284, ze zm.; dalej: konwencja).

Trybunał Konstytucyjny zważył, co następuje:

Na podstawie art. 138 w zw. z art. 139 ustawy z dnia 25 czerwca 2015 r. o Trybunale Konstytucyjnym (Dz.U.1064, ze zm.; dalej: ustawa o TK z 2015 r.) z dniem 30 sierpnia 2015 r. utraciła moc ustawa o TK z 1997 r. Jednak zgodnie z art. 134 pkt 1 ustawy o TK z 2015 r. w sprawach wszczętych i niezakończonych przed dniem wejścia w życie tej ustawy w postępowaniu przed Trybunałem w zakresie dotyczącym wstępnego rozpoznania stosuje się przepisy dotychczasowe, tzn. przepisy ustawy o TK z 1997 r. Rozpatrywane zażalenie dotyczy postanowienia o odmowie nadania dalszego biegu skardze konstytucyjnej, która została wniesiona przed 30 sierpnia 2015 r., dlatego do jej wstępnej kontroli, a zatem i do rozpoznania złożonego zażalenia, zastosowanie mają nadal przepisy ustawy o TK z 1997 r.

Zaskarżone postanowienie Trybunału Konstytucyjnego jest prawidłowe, zaś zarzuty zażalenia nie mogą być uwzględnione.

Zasadniczą i rozstrzygającą przesłanką odmowy nadania skardze dalszego biegu było stwierdzenie, że została ona wniesiona w związku ze sprawą, w której nie doszło do wydania ostatecznego orzeczenia, wykazującego kwalifikację określoną w art. 79 ust. 1 Konstytucji.

Trybunał przypomina w związku z tym, że zawężenie przedmiotu skargi wyłącznie do przepisów, które były podstawą prawną ostatecznego orzeczenia sądu lub organu administracji publicznej jest elementem przyjętego w ustawie zasadniczej modelu tego środka ochrony wolności i praw. Regulacja art. 46 i art. 47 ustawy o TK z 1997 r., precyzująca zasady korzystania ze skargi, jest więc jedynie konsekwencją unormowania zawartego w art. 79 ust. 1 Konstytucji, nie zaś rozwiązaniem przyjętym arbitralnie przez ustawodawcę. Proponowana przez skarżącego interpretacja tych przepisów, nieuwzględniająca ograniczenia wynikającego z przepisu Konstytucji, musi być w związku z tym uznana za wadliwą i pozbawioną podstaw.

Trybunał nie podziela również zastrzeżeń skarżącego odnośnie do braku wezwania go do uzupełnienia braków formalnych skargi, które to wezwanie – w przekonaniu skarżącego – każdorazowo powinno poprzedzać podjęcie rozstrzygnięcia o odmowie nadania skardze dalszego biegu. Powyższe zastrzeżenia opierają się na błędnym założeniu, jakoby elementem wstępnej kontroli skargi konstytucyjnej było swoiste „prawo skarżącego do bycia wezwanym o uzupełnienie (skorygowanie) skargi”. Unormowania ustawy o TK, regulujące postępowanie prowadzone przed Trybunałem, bynajmniej nie dają podstawy dla tego rodzaju uprawnienia. Przewidziane w art. 36 ust. 2 w zw. z art. 49 ustawy o TK z 1997 r. wezwanie skarżącego służyć powinno wyłącznie – możliwemu do wykonania – uzupełnieniu braków formalnych skargi. W sytuacji, w której z przedstawionego w skardze opisu stanu faktycznego wynika jednoznacznie, że w sprawie skarżącego nie doszło do wydania orzeczenia spełniającego kwalifikację wymaganą w art. 79 ust. 1 Konstytucji, zastosowanie procedury uzupełnienia braków skargi pozbawione byłoby jakiegokolwiek uzasadnienia.

Trybunał zauważa również, że argumentacja zażalenia zmierzająca do wykazania niezgodności z Konstytucją unormowania, na podstawie którego wydane zostało

postanowienie o odmowie nadania skardze dalszego biegu (art. 47 ustawy o TK z 1997 r.), nie mieści się w zakresie niniejszego postępowania. Przedmiotem skargi wniesionej przez skarżącego nie były przepisy ustawy o TK, lecz art. 57aa § 4 pusp. Tylko więc w kontekście zarzutu dotyczącego niekonstytucyjności tego przepisu rozważany mógł być problem dopełnienia przesłanek skargi konstytucyjnej. Już tylko na marginesie Trybunał wyjaśnia, że wzorcem kontroli przepisów kwestionowanych za pomocą skargi mogą być wyłącznie unormowania Konstytucji statuujące wolności i prawa, nie zaś – nawet zbliżone do nich treściowo – przepisy innych aktów prawnych (jak w analizowanym przypadku – konwencji).

W ocenie Trybunału nie zasługuje na uwzględnienie także żądanie skarżącego dotyczące zwrotu kosztów postępowania zainicjowanego analizowaną skargą konstytucyjną. Zarówno okoliczności sprawy, w związku z którą skarżący wystąpił z tym środkiem ochrony, jak i treść samej skargi w żadnej mierze nie uzasadniają – w przekonaniu Trybunału – żądania skarżącego w tym zakresie. Należy przy tym podkreślić, że z treści art. 24 ust. 2 zdanie drugie ustawy o TK z 1997 r. nie wynika obowiązek uwzględnienia przez Trybunał wniosku o zwrot takich kosztów.

Biorąc pod uwagę powyższe okoliczności, należy stwierdzić, że Trybunał Konstytucyjny zasadnie odmówił nadania skardze konstytucyjnej dalszego biegu.